

**KIRJASTOISSA
JÄRJESTETTÄVÄT
TAPAHTUMAT JA
TILANKÄYTTÖ SEKÄ
KIRJASTOTYÖN EETTISET
PERIAATTEET**

**SAVINAINEN PÄIVI, KUOPION KAUPUNGINKIRJASTO –
MAAKUNTAKIRJASTO**

**PÄÄKKÖLÄ JOUNI, OULUN KAUPUNGINKIRJASTO –
MAAKUNTAKIRJASTO**

Laki yleisistä kirjastoista

2§ Lain tavoite

- Tämän lain tavoitteena on edistää:
  - 1) väestön yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin;
  - 2) tiedon saatavuutta ja käyttöä;
  - 3) lukemiskulttuuria ja monipuolista lukutaitoa;
  - 4) mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen;
  - 5) aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta.

Tavoitteen toteuttamisessa lähtökohtina

- ovat yhteisöllisyys, moniarvoisuus ja
- kulttuurinen moninaisuus.

Kirjastolain tavoitteleva Suomi

- kunnioittaa ja edistää sivistyksellisiä, kielellisiä ja kulttuurisia oikeuksia,
- edistää kaikkien osallisuutta,
- kannustaa oppimiseen, kehittämiseen ja aktiiviseen toimijuuteen,

Tavoitteiden taustalla ajatus osallisuudesta

poliittinen ulottuvuus

- demokratia, aktiivinen kansalaisuus, päätöksenteko
- perustuslaki 14 § ”Julkisen vallan tehtävänä on edistää yksilön mahdollisuuksia osallistua yhteiskunnalliseen toimintaan ja vaikuttaa häntä itseään koskevaan päätöksentekoon.”
  - ei vain sallia osallistumista, vaan luoda edellytyksiä, huolehtia siitä, että kaikilla on mahdollisuus vaikuttaa

sosiaalinen ulottuvuus

- syrjäytymisen ehkäisy; keskeistä millä tavoin luodaan mahdollisuuksia kiinnittää ihmisiä yhteisöön

6 §

6 §

Yleisen kirjaston tehtävänä on:

- 1) tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin;
  - 2) ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa;
  - 3) edistää lukemista ja kirjallisuutta;
  - 4) tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon;
  - 5) tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan;
  - 6) edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua.
-
- Yleisellä kirjastolla voi olla 1 momentissa mainittujen tehtävien lisäksi valtakunnallinen kehittämistehtävä, alueellinen kehittämistehtävä ja erityinen tehtävä. Edellä 1 momentissa tarkoitetun tehtävän hoitamiseksi yleisellä kirjastolla tulee olla tarkoituksenmukaiset tilat, ajantasainen välineistö sekä riittävä ja osaava henkilöstö.

Toiminnan järjestäminen

- - kirjaston tulee olla kaikkien käytettävissä ja saavutettavissa 10 §
- - kirjasto toimii yhteistyössä 11 §
- - tavoitteiden ja tehtävien toteutumista tulee arvioida 16 §
- - toiminnan järjestäminen edellyttää riittävää ja osaavaa henkilöstöä 17 §

10 §

Yleisen kirjaston toiminnan järjestäminen

- Yleisen kirjaston tulee olla kaikkien käytettävissä ja saavutettavissa.
- Yleisen kirjaston toiminnan järjestämisessä on huolehdittava, että kaksikielisessä kunnassa otetaan huomioon molempien kieliryhmien tarpeet samanlaisten perusteiden mukaan. Saamelaisten kotiseutualueen kunnissa on huolehdittava, että saamenkielisen ja suomenkielisen väestöryhmän tarpeet otetaan huomioon samanlaisten perusteiden mukaan.
- Edellä 1 ja 2 momentissa säädetyn lisäksi toiminnan järjestämisessä on otettava huomioon paikallisten kieliryhmien tarpeet.

Kaikkien saatavissa ja saavutettavissa

- Erityisryhmien palvelutarpeet
- Kielellisten ja kulttuuristen oikeuksien turvaaminen
- Paikallisten kieliryhmien tarpeet

Lait, joihin [laki yleisistä kirjastoista 1492/2016](#) viittaa

- Liite...

Microsoft Word
-asiakirja

Eettiset periaatteet

- <https://www.ifla.org/files/assets/faife/publications/misc/code-of-ethics-fi.pdf>
- <http://www.oaj.fi/cs/Satellite?c=Page&pagename=OAJWrapper&childpagename=OAJ%2FPage%2Fsisalto&cid=1398855048744&showOnline=true&contentID=1408904211157>
- <http://docplayer.fi/19534162-Lastentarhanopettajan-ammattietiikka.html>

Kansalaisen kirjasto – Yleisten kirjastojen suunta 2016 - 2020

Yhteisöllisyys

- Kirjastojen tilat avataan monipuoliseen käyttöön
- Tilojen vapauttaminen kuntalaisten yhteisölliseen toimintaan
- Tarjotaan tiloja ja ammattitaitoa opetuksen käyttöön
- Käytetään tiloja yhdessä julkisten palvelujen, kansalaisjärjestöjen ja kulttuurituottajien kanssa
- Tarjotaan tiloja eri toimijoiden tapahtuma- ja neuvontakäyttöön
- Huomioidaan yrittäjät ja freelancerit toimintaa suunniteltaessa
- Kirjastopalveluiden vieminen muiden tiloihin

Esimerkkejä pohdittavista tilanteista

- uskonnolliset tilaisuudet
- tilat rukoiluun tai uskonnon harjoittamiseen
- poliittiset, esim. keskustelutilaisuudet voimistuvasta kahtiajakautumisesta
- Tilojen varaus, mihin tarkoitukseen tiloja käytetään (itsepalvelu)
- ikärajat omatoimikirjastoissa
- maksulliset, maksuttomat tilat (tilan omistaja päättää)
- kirjailijavierailut
- koirat kirjastossa
- kuvausluvut kirjaston tiloissa tai kirjaston tapahtumissa – kirjasto on yleinen tila

Kirjaston tilat

- kirjaston yleisötilat
- kirjaston maksuttomat kokoustilat
- kirjastosta vuokrattavat kokoustilat
- kirjaston vuokraamat tilat alivuokralaisille (esimerkiksi kahvilat)
- kirjastot monitoimitiloissa
- ei ole erillisiä tiloja kokoontumisille, pedagogiseen käyttöön yms.
- tenttitilat
- hiljaiset tilat vs tapahtumatilat